Αρχειακός Τόπος Θεόδωρου Κολοκοτρώνη

Αριθμός Τεκμηρίου 0907

Αναφορά του Αναγνώστη Παπασταθόπουλου προς τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη σχετικά με τα γεγονότα στην Αθήνα μετά τη μάχη του Αναλάτου

13 Μαΐου 1827

Ταυτότητα Εγγράφου *(Περίληψη)*

Σχέδιο ἀναφορᾶς ποὺ ἀπέστειλε ὁ Ἀναγνώστης Παπασταθόπουλος στὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, σχετικὰ μὲ τὰ γεγονότα στὸ στρατόπεδο τῆς Ἀθήνας, ἀπὸ τὴ μάχη τοῦ Ἀναλάτου ἕως καὶ τὶς 12 Μαΐου. Τὸ παρὸν δὲν εἶναι τὸ πρωτότυπο τῆς ἀναφορᾶς ποὺ παρέλαβε ὁ Θεόδ. Κολοκοτρώνης, γι' αὐτὸ δὲν φέρει ὑπογραφή, ἐνῶ, παράλληλα, ὑπάρχουν πολλὲς διαγραφές, ποὺ δηλώνουν πὼς δὲν εἶναι ἀντίγραφο ἀλλὰ σχέδιό της. Δὲν γνωρίζουμε πῶς βρέθηκε στὸ ἀρχεῖο, ἀλλὰ ἡ πατρότητά του μᾶς εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὴν αὐτούσια συμπερίληψή της στὸ Ἀπομνημόνευμα τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη (ἔκδ. 1961, σ. 45-49). Στὸ παρὸν γίνεται διεξοδικὴ ἀναφορὰ γιὰ τὶς συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες πέθανε ὁ Ἀρχηγὸς Γεώργιος Καραϊσκάκης (συγκεντρωμένες οἱ ἀναφορὲς στὸ συμβὰν βρίσκονται στὸ Δημ. Σταμέλος, Ὁ θάνατος τοῦ Καραϊσκάκη, σ. 53-58), ἀλλὰ καὶ στὴν ἀρνητικὴ ἐπίδραση ποὺ εἶχε στὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα ἡ εἴδηση τοῦ θανάτου του, καί,ἀκόμα, στὶς λιποταξίες ἀνδρῶν ἀπὸ τὰ στρατόπεδα. Ἐπιπλέον, ἀναφέρεται σὲ συνεννοήσεις ποὺ εἶχαν γίνει μὲ τοὺς ἔγκλειστους στὴν Ἀκρόπολη Ἕλληνες καὶ στὸ γεγονὸς πὼς θὰ μποροῦσαν νὰ ἀντέξουν τὴν πολιορκία γιὰ ἄλλους τουλάχιστον τέσσερις μῆνες, καθὼς εἶχανἐντοπίσει καὶ ἄλλη πηγὴ νεροῦ στὸν «ναὸ τοῦ Ἡρακλέους». Ἀκόμη, ἀναφέρεται στὶς συγκρούσεις ποὺ ἔγιναν στὴν περιοχὴ τῆς Μεγαρίδας, ὅπου εἶχαν κατευθυνθεῖ τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα καὶ θέριζαν «τὰ γινομένα σπαρτά». Οἱ Μεγαρίτες βρίσκονταν σὲ ἕνα καλὰ ὀχυρωμένο «καταφύγιον πλησίον τῆς θαλάσσης» καὶ πὼς «ἀσφαλίστηκαν» σὲ ἕνα μετόχι κοντινό. Ἀπὸ τὴν περιγραφὴ φαίνεται πὼς ἐννοεῖ τὸ μετόχι τῆς μονῆς τῆς Φανερωμένης, πλησίον στὴν ὀχυρὴ θέση Βουρκάρι (βλ. τὰ σχόλιά μας γιὰ τὴ θέση στὸ ἔγγρ. [875]). Τέλος, ἐνημερώνει τὸν Θεόδ. Κολοκοτρώνη πὼς οἱ ἐχθρικὲς δυνάμεις μετακινήθηκαν πρὸς Θήβα καὶ Λιβαδειά. Τὸ παρὸν εἶναι γραμμένο μαζὶ μὲ τὸ ἀντίγραφο τῆς ἀπάντησης τῶν πολιορκημένων στὴν Ἀκρόπολη πρὸς τὸν Leblanc (βλ. σχετ.).

Προηγούμενες Εκδόσεις: Ὑπομνήματα, σ. 452-457 • Γεν. Κολοκοτρώνης, Απομνημονεύματα, 1961, σ. 45-49.

Εἰς τὰς 21 τοῦ Ἀπριλίου ἔγινεν ἕνας ἀκροβολισμὸς μὲ τοὺς εἰς τὰ ταμπούρια ἐχθροὺς ἀπὸ τοὺς Κρῆτας, οἵτινες μὲ γενναιότητα ἵσταντο ὄρθιοι τουφεκίζοντες τοὺς ἐχθροὺς πλὴν δὲν [[εὐγῆκεν τὶ ἀπὸ αὐτὸν]] ὠφέλησε αὐτὸς ὁ ἀκροβολισμὸς τίποτε, ἀλλ' ἐφονεύθη εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐπληγώθησαν δύο. Εἰς τὰς 22 ἐπέστρεψαν οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ μᾶς εἶπον, ὅτι ἀντέχουν καλὰ οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ, ἀλλὰ προσμένουν ἀνυπομόνως νὰ ἰδοῦν καὶ ἡμᾶς προχωροῦντας. [[εἰς τὰς 22 τότε]] Τὴν ἰδίαν ἡμέραν κατά τὰς [[τῆς ἡμέρας]] ὥρας ὥρμησαν οἱ ἐχθροὶ ἀπὸ ἓν ταμποῦρι καὶ ἔπιασαν ἕνα μικρὸν Ἕλληνα (ψυχογιόν), ὅστις ἔκοπτε χόρτον μὲ πολλοὺς ἄλλους εἰς τὸν κάμπον, ἐκ τούτου ἐδόθη αἰτία πολέμου καὶ ἐκατεύησαν οἱ Ἕλληνες εἰς τὸν κάμπον. Οἱ ἀσφαλίσθησαν εἰς τὰ ταμπούρια των, καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπροχώρησαν ἕως εἰς τὰς τρύπας τῶν ἐχθρικῶν τουφεκίων, ἐῤῥίχθησαν τρεῖς φοραῖς εἰς δύο ταμπούρια, καὶ ἀπέτυχον. Τὸ ἱππικὸν μας ἀπέρασε ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ ταμπούρα ἐμπρὸς, ἐκεὶ ἀπήντησαν ἓν σῶμα ἱππικοῦ τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ 400 καὶ ἐπολέμουν [[τὸ ἡμέτερον]], ἐτζάκησε τὸ ἡμέτερον τὸ ἐχθρικὸν δὶς καὶ τρὶς. Ὁ Γεν(ικὸς) Ἀρχηγὸς εὑρίσκεται ἀσθενὴς ἀπὸ ἕνα πυρετὸν εἰς τὴν σκηνὴ του, ἐν'ᾧ εἶχεν ἰατρικὸν παρμένον πρὸς κάθαρσιν, [[τὸ ὁποῖον]] καὶ ἀκόμη δὲν εἶχεν ἐνεργήση, [[καὶ εὐθὺς]] ἀκούσας λοιπὸν τὸν πόλεμον εὐθὺς ἐκαβαλίκευσε καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ πολέμου. Ἐπροχώρησεν ἱππεὺς πρὸς τὸ ἱππικόν μας, καὶ ἐπολέμει ἡρωϊκῶς κατὰ τῆν συνήθειάν του. Οἱ ἐχθροὶ οἱ ὁποίοι καλῶς ἐγνώριζαν τὸν Καραϊσκάκην ἀπὸ τὰ ῥοῦχα του, καὶ ἀπὸ τὸν ἡρωϊσμόν του, τὸν ἄφησαν καὶ ἐπροχώρησεν ἀρκετά, καὶ ῥίψαντές του [[μία μπαταριὰ]] τὸν ἐπλήγωσαν κατὰ τὸ ὑπογάστριον θανατηφόρως, συγχρόνως ἐπληγώθη καὶ ὁ Στρ(ατηγὸς) Νικῆτας ὀλίγον, κατὰ τὸν πώγωνα ἐλαφρῶς, ὁμοίως καὶ ὁ κ. Γεώργιος Λεχουρίτης κατὰ τὸν πόδα, ἐκόπη καὶ ἡ δεξιὰ χείρ διὰ μπάλας κανονίου τοῦ γενναίου ἱππέως Παναγιώτου ἀγιουτάντε παρονομαζόμενου Κακλαμάνου. Δὲν εἶχε φθάσει

ἀκόμη ὁ κ. Γενναῖος καὶ οἱ Ἕλληνες [[ἐτρα]] ἀπεσύροντο. [[Ἐπῆγεν καὶ ὁ κ. Γενναῖος]] Ἐφθασεν λοιπὸν καὶ αὐτὸς [[ἀλλὰ]] καὶ μαθὼν τὰς πληγὰς τῶν εἰρημένων, δὲν ἐδειλίασεν, ἀλλὰ προχωρήσας εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐπολέμησεν μερικὴν ὥραν καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Πειραιᾶ· ἐφονεύθησαν Ἕλληνες τότε καὶ ἐπληγώθησαν ἕως 50. Τὸν Ἀρχηγὸν πληγωμένον τὸν ἐπήγαν εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἔνθα ἐπισκέπτετο ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς, ἀλλ' ἡ πληγὴ ἦτον ἀνίατος, [[ἀπέθανεν λοιπὸν]] ὅθεν ἀφοῦ ἐδιώρισε καλῶς τὰ πράγματά του μὲ διαθήκην, ἀπέθανεν κατὰ τὰς 22 τοῦ Ἀπριλίου 1827 ἡμέρα Παρασκευὴ ὥρα 6 τῆς νυκτὸς καὶ ἐτάφη εἰς τὴν Σαλαμίνα μὲ ἑλληνικὴν παράταξιν ἐντίμως. Εἰς τὸν θάνατόν του τὸν ἠρώτησαν ποῖον νὰ βάλουν ἀρχηγὸν καὶ ἀπεκρίθη τὸν ἀξιότερον. Μετὰ τὸν θάνατον τούτου τοῦ ἥρωος οἱ Ἕλληνες ἄρχισαν νὰ ἀψυχοῦν, καὶ οἱ ἐχθροὶ νὰ ἐνδυναμοῦνται, διότι [[εὐθὺς]] ἴδον ὅτι ἐκτυπήθη ὁ Καραϊσκάκης [[τὸ ἐκατάλαβαν]] καὶ ἔκαμαν χαρὰν μὲ μίαν μπαταριὰν τουφεκίων εἰς ὅλον τους τὸ στρατόπεδον. Ζῶντος ἔτι τοῦ Μακαρίτου τούτου ἦτον σχέδιον νὰ ἀπεράσουν 4 χιλ(ιάδες) ἕλληνες κατὰ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου νὰ κάμουν ταμπούρια πλησίον τοῦ φρουρίου, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν ἦτον διωρισμένον τὸ σῶμα τῶν Σουλιωτῶν, τοῦ Μακρυγιάννη μετὰ τῶν τακτικῶν, τοῦ στρ(ατηγοῦ) καὶ ἀντιστρ(ατήγου) Νοταράδων, τοῦ Βάσου καὶ τῶν Κρητῶν, καὶ ἤθελεν ἐμβαρκαρισθοῦν τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ὁποῦ ἐφονεύθη ὁ Καραϊσκάκης, ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ θανάτου του ἐμποδίσθησαν, δὲν ἐχάλασαν αὐτὸ τὸ σχέδιον ἀλλὰ ἐμβαρκαρίσθησαν τὸ Σάββατον τὸ ἑσπέρας. Ἑφτασαν λοιπὸν ἀπὸ κακοκαιρίαν τὰ ξημερώματα εἰς τὸ διορισμένον μέρος καὶ ἠθέλησαν νὰ μείνουν εἰς τὰ πλοῖα ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ νὰ εὔγουν τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς, ἀλλ' ὁ Στόλαρχος Κόχραν τοὺς ἐβίασεν νὰ εὔγουν εὐθὺς καὶ ἀπέβησαν ἔξω, ὅθεν ἄρχισαν καὶ ἔκαμαν 17 ταμπούρια ἀπὸ τὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης ἕως πλησίον [[τοῦ φρουρίου καὶ ἔκαμαν ὅλα 13]] τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Δὲν [[ἐπρόφθασαν νὰ τὰ]] τὰ εἶχον ἀκόμη ἐνδυναμωμένα καλὰ, [[διότι]] ὁ ἐχθρὸς τοὺς ἐπλησίασεν μὲ ὅλον του τὸ ἱππικὸν καὶ μὲ 4 χιλ(ιάδες) πεζικοῦ τὸ πλέον ἐπίλεκτον τοῦ στρατεύματός του. Ἐκύταξεν ἀρκετὴν ὥραν τὰ ταμπούρια καὶ τὰ εἶδεν, ὅτι ἦσαν [[πολὺ]] ἀδύνατα, ἔκαμε λοιπὸν ἀπόφασιν ἢ νὰ τὰ πάρῃ ἢ νὰ χαθῇ, ἐπειδὴ ἐθεώρει ἐκεῖνον τὸν πόλεμον, σφραγῖδα τῆς τύχης του, καθὼς τωόντι ἦτον οἱ ἐχθροὶ ἔπεσαν μὲ τὰ μοῦτρα, πεζοὶ καὶ καβαλαραῖοι εἰς τὰ δύο ἐμπροσθινὰ ταμπούρια τῶν τακτικῶν καὶ τῶν Σουλιωτῶν, καὶ ἀφοῦ ὑπέφερον τὴν πρώτην φωτιὰν μὲ ἀπαραδειγμάτιστον φθοράν, δὲν ἐπρόφθασαν οἱ ἡμέτεροι νὰ γεμίσουν ἐκ δευτέρου, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἔπεσαν πεζοὶ καὶ ἱππεῖς εἰς τὰ ταμπούρια, ἐκεῖ λοιπὸν ἐτρεξε τὸ ἄἷμα ποταμηδόν, σφάζοντες Ἕλληνες τοὺς Τούρκους καὶ Τοῦρκοι τούς Ἕλληνας. Ἔφριξε καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός ἀπὸ μίαν τοιαύτην [[ἄσπλαχνον σφαγὴν]] μεγάλην συμπλοκήν! Τὰ λοιπὰ ταμπούρια ἰδόντα τὸ τοιοῦτον ἔφυγαν, καὶ οἱ ἐχθροὶ τοὺς ἐδίωκον καὶ [[ἔσφαζαν]] ἐφόνευον ὅσους ἔφθαναν ἀλλὰ καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν τὰ ἔδιδον ἄδεια τὰ ἄρματά των. [[Ἀπὸ τὰ]] Ἐφθασαν λοιπὸν εἰς τὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης καὶ ἔδωσαν τὸ στῆθος τῶν ἐχθρῶν, [[τοὺς ὁποίους]] ὥστε τοὺς ἐδίωξαν. Ἔμειναν ἕως τὸ ἑσπέρας ἐκεῖ καὶ ἐμβαρκαρίστησαν εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἦλθον ὅσοι ἐσώθησαν εἰς τὸν Φαληρέα. Ἀπὸ τὰ δύο ἐμπροσθινὰ ταμπούρια ἐσώθησαν μόνον 50· οἱ δὲ λοιποὶ ἕως 350 ἀπέθανον [[ἐντίμως]] ἠρωϊκῶς μέσα, πλὴν κάθε Ἕλλὴν ἐθανάτωσε τρεῖς καὶ τέσσαρες ἐχθρούς, ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν ἀρχηγῶν ὁ στρατηγὸς Νοταρᾶς, ὁ Λάμπρος Βέϊκου, ὁ Γεώργ. Τζαβέλας, ὁ Θάνος Ντούσιας καὶ ἄλλοι μικροὶ καπεταναῖοι· ἐζωγρήθησαν ζῶντες ὁ Γεωργάκης Δράκος καὶ ὁ Καλλέργης, ὅστις μὲ 50 χιλιάδας γρόσια ἠλευθερώθη. Εἰς αὐτὴν τὴν μάχην μᾶς λέγουν οἱ ἴδιοι οἱ ἐχθροὶ ὅτι ἐφονεύθησαν 420 Ἕλληνες καί150 ἐζωγρήθησαν, ἐκ τῶν ἰδίων ἄλλοι λέγουν 620, πλὴν δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀληθές, διότι ἐπληροφορήθημεν, ὅτι δὲν ἄφησαν κανένα ζῶντα, ἐκτὸς τῶν δύο προειρημένων ἀπὸ τοὺς 150. Ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ὡς μᾶ<ς> λέγουν οἱ ἴδιοι, ὑπῆγον 300 σκοτωμένοι καὶ 400 πληγωμένοι, ὅμως θὰ εἶναι πολλοὶ περισσότεροι. Εἰς αὐτὴν τὴν μάχην δὲν ἦτον ὁ Κίτζος Τζαβέλας, οὔτε ὁ ἀδελφός του, ἐπειδὴ τὸν Κίτζον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδήμου Καραϊσκάκη, ἐδιώρησεν ὁ ἀρχιστράτηγος προσωρινὸν ἀρχηγὸν τοῦ στρατοπέδου, ὁ δὲ ἀδελφός του δὲν ὑπῆγε, διότι ἦτο πληγωμένος ὀλίγον εἷς τὸ χέρι. Μετὰ τὴν [[τὸν πόλεμον]] ἀποτυχίαν ταύτην οἱ Ἕλληνες ἀπελπίσθησαν διόλου, εὑρισκόμενοι χωρὶς ἀρχηγόν. Ἂν ὑπῆρχεν ὁ Καραϊσκάκης εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἤθελε κερδίσωμεν, καὶ εἰς τάς Ἀθήνας ἤθελε ἔμβωμεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἢ τοὐλάχιστον ἤθελε τζακίσωμεν τοὺς ἐχθροὺς ἄφευκτα, ἐπειδὴ ζῶντος ἔτι [[αὐτὸς]] τούτου τοῦ μακαρίτου εἶχεν ἀποφασισμένον ν' ἀνοίξῃ τουφέκι ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ἐλαιῶνος, νὰ ἐπασχοληθῇ ὁ ἐχθρὸς ἐκεῖ [[ἀπὸ αὐτὸ τὸ μέρος]], διὰ ν' ἀφήσουν ἀνενοχλήτους τοὺς ἡμετέρους ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἕως νὰ ταμπουρωθοῦν καλὰ πλὴν ὁ θάνατός του ἐπέφερε καὶ τὸν χαμὸν τοῦ φρουρίου [[τὴν διάλυσιν]]καὶ τὸν χαλασμὸν τοῦ στρατεύματος. Ἤθελε κάμει τὸ ἴδιο καὶ ὁ Κίτζος Τζαβέλας ἂν οἱ Ἕλληνες ὅλοι τὸν ἤκουον. Ὡστόσον εὑρισκόμενοι οἱ Ἕλληνες εἰς τοσαύτην μεγάλην ἀθυμίαν, εὐκόλως ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐχαλοῦσεν ἂν ἀποφάσιζε νὰ μᾶς πολεμήσῃ. Ἠθελῆσαν λοιπὸν ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὴν Κυριακὴν τὸ βράδυ εἰς τὰς 23 ν' ἀφήσωμεν τὰ ταμπούρια ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἴχομεν καμωμένα ἄνωθεν τοῦ Κερατζινίου πρὸς τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῶν Ἀθηνῶν καὶ νὰ ἐνδυναμώσωμεν τὰ τοῦ Κερατζινίου καὶ τὰ τοῦ Πειραιῶς. Οἱ Ἕλληνες ὅμως ἀντὶ νὰ τραβιχθοῦν τακτικῶς καὶ ἡσύχως, ἐκατήντησε νὰ τζακίσουν ἀπὸ ὅλα τὰ ταμπούρια

τοῦ Κερατζινίου καὶ ἐπάνω, καθὼς καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα τοῦ ἐλαιῶνος νὰ ἀφήσουν τρία κανόνια, καὶ νὰ περιορισθοῦν εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀφήσουν τὸ μοναστῆρι καὶ τὰ περὶ τὸ μοναστῆρι ταμπούρια, τὰ ὁποῖα ὅλα ἐκυρίευσαν οἱ ἐχθροί [[καὶ μᾶς ἐπῆραν ...]]. Ὢ ἡμέρα θλίψεως! ὦ ἡμέρα ἀποτυχίας! ὦ μία φωνὴ τοῦ Καραϊσκάκη νὰ ἐμψυχοῦσε τὸ στράτευμα! Τὸ πρωὶ τῆς Δευτέρας εἰς τὰς 21 τοῦ μηνὸς ἰδόντες τὸν στενὸν περιορισμόν τους οἱ Ἕλληνες, ὥρμησαν καὶ ἔδιωξαν τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τὸ μοναστῆρι καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ταμπούρια, ἐφόνευσαν καὶ Τούρκους. Πλὴν τὸ μάτι τους ὅλοι τὸ εἶχον εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ φύγουν [[τέλος ἐζήτησαν καὶ ...]]ἢ νὰ εἴπω καλύτερον νὰ πνιγοῦν, ἄλλοι στρατιῶται ἤρχησαν [[λοιπὸν]] ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ φεύγουν κρυφίως, ὥστε μεταξὺ εἰς δύω ἡμέρας κατήντησε νὰ μεὶνῃ τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος [[στρατιώτες]]. Ἡ ἀπόφασις τῶν ἀρχηγῶν ἦτον νὰ μείνουν ὀλίγας ἡμέρας ἕως νὰ ἔβγουν καὶ οἱ ἐν τῷ φρορὶῳ καὶ ν' ἀναχωρήσουν. Οἱ καπεταναῖοι ἔβλεπον τὴν διάλυσιν τοῦ στρατεύματος, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρουν νὰ κάμουν τίποτε, [[ἐπειδὴ δὲν τοὺς ἤκουον οἱ Ἕλληνες]] διότι ἐκυρίευεν ἡ ἀναρχία. Ὑπεσχέθη ὁ ἀρχιστράτηγος νὰ πληρώσῃ τοὺς στρατιώτας 4 τάλληρα τὸν μῆνα διὰ νὰ καθήσουν εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν, πλὴν ὀλίγοι ἔπροτίμησάν τὰ τάλλαρα. Ἐσυνάχθησαν οἱ Ἕλληνες ὅλοι εἰς τὰς 27 καὶ ὁμοφώνως [[ἐζήτησαν]] ἀπεφάσισαν διὰ ἀρχηγὸν τὸν Κίτσον Τζαβέλαν, καὶ μετ' αὐτοῦ νὰ μείνουν εἰς τὸν Πειραιᾶ. [[Επέρασαν μερικὲς ἡμέρες καὶ ἐλειποτάκτισαν ἀρκετοί.]] Τοῦτο ἐχαροποίησεν ὀλίγον τὸ στρατόπεδον, πάλιν ὅμως ἤρχησαν νὰ φεύγουν. Ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν ἀρχιστρατήγον τὴν ἄδειαν καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ν' ἀναχωρήσουν διὰ τὴν πατρίδα των, πλὴν δὲν ἠθέλησαν πάλιν οἱ ἴδιοι ἀρχηγοί, ἕως ὁὗ νὰ ἰδοῦν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ φρουρίου· καὶ ταῦτα ἐν τῷ μεταξὺ τούτων ὅλων τῆς θέσεως τοῦ Πειραιῶς. Ἐν τοσοὐτῳ [[ἐκαθάρησαν]] οἱ Ἕλληνες λιποτακτοῦντες κατήντησαν νὰ μείνουν ἀπὸ 12 χιλιάδ. στράτευμα 1/3. Οἱ δὲ ἀρχηγοὶ βλέποντες, ὅτι θὰ μείνουν μοναχοί, καὶ ὁπόταν ἤρχετο ὁ ἐχθρὸς κατ' ἐπάνω μας, ὄντες εἰς τοιαύτην ἀνωμαλίαν μᾶς ἔῤῥιπτεν ὅλους εἰς τὴν θάλασσαν, ἐζήτησαν ἄδειαν ν' ἀναχωρήσουν. Ὁ ἀρχιστράτηγος ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲν ἀποφάσιζεν ἓν τοιοῦτον πρᾶγμα, ἐπροφασίζετο, ὅτι δὲν εἶναι πλοῖο νὰ ἐμβαρκαρισθῶμεν καὶ [[παρ' ἡμέραν]] μὲ τὸ σήμερον καὶ αὔριον, μᾶς ἐμπόδισε διὰ πολλὰς ἡμέρας. Εἰς τὰς 4 τοῦ Μαΐου τὸ πρωὶ ἐβγῆκεν ἕνας στρατιώτης ἀπὸ τήν Ἀκρόπολιν καὶ μᾶς ἐπληροφόρησε στοματικῶς, ὅτι οἱ ἐν φρουρὶῳ βλέποντες τόσους Ἕλληνας [[οἵτινες ἐξ αἰτίας των]] ὅπου ἐθυσιάσθησαν δι' αὐτοὺς ἀπεφάσισαν νὰ μείνουν ἀκόμη τέσσερας μῆνας καὶ ὅσον ἄλλο περισσότερον καιρὸν ἠμπορέσουν. Τὸ ἐσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρα ἦλθον καὶ ἄλλοι δύω, καὶ εἶπον τὰ ἴδια πλὴν νὰ βαστάξωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν Φαληρέα, ἢ νὰ ὑπάγωμεν ἀπὸ τὰ ὀπίσθια τοῦ ἐχθροῦ νὰ κόψουν τὰς τροφάς. Οἱ ἐν τῷ φρουρὶῳ εἰς τὸ διάστημα τῶν 4 μηνῶν δὲν ἔχουν καμμίαν στενοχωρίαν, ἐπειδὴ εὗρον καὶ ἄλλον νερὸν καὶ μοιράζουν εἰς τὸν καθένα μίαν ὀκὰν τὴν ἡμέρα, καταγίνονται ν' ἀνοίξουν καὶ ἕν ἄλλο ἀρκετὸν νερόν, [[τὸ ὁποῖον]] ὁποὺ τρέχει ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους, τὸν ὁποῖον ἐξέχωσαν τώρα ἐσχάτως ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸ μέσον τοῦ φρουρίου, ὡς οἱ ἐξελθόντες μᾶς ἐπληροφόρησαν. Ἔχουν ὀλίγην ἔλλειψιν μπαρούτης, πλὴν ὅταν θελήσουν κάμνουν μέσα διότι ὅλον τὸ φρούριον εἶναι ἀπὸ τζεβερτζιλέ. Μετὰ ταῦτα ἔκραξεν ὁ ἀρχιστράτηγος ὅλους τοὺς ἀρχηγοὺς εἰς τὸ πλοῖον του καὶ τοὺς παρέστησε τὸ ἀναγκαῖον τῆς θέσεως ταύτης, ὥστε τοὺς κατέπεισε νὰ μείνουν ἕως ὁὗ νὰ μισθώσῃ καὶ ἄλλους στρατιώτας διὰ τὴν θέσιν ταύτην. Εἰς τὰς6 τοῦ παρόντος ἐπροχώρησε τὸ ἱππικὸν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μέρος τοῦ πεζικοῦ εἰς τὰ Μέγαρα, καὶ ἐπῆραν ἕως 1000 ἐγελάδια καὶ βοΐδια, καὶ δύο στάνες πρόβατα, ἐπῆρε καὶ ἕως 40 ψυχὰς ἀδυνάτους, τὰς ὁποίας ὅλας ἔσφαξαν εὐθύς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ στρατόπεδόν του. Εἰς τὰς 9 τοῦ ἰδίου πάλιν ἀπέρασε καὶ κατασκήνωσεν εἰς τὸν κάμπον τῶν Μεγάρων μετὰ τοῦ ἱππικοῦ του καὶ μέρος τοῦ πεζικοῦ, ἔνθα ἄρχισε νὰ θερὶζῃ τὰ γινόμενα σπαρτά, ἔκαμε τρεῖς ἐφόδους, καὶ εἰς ἕν καταφύγιον τῶν Μεγαριτῶν πλησίον τῆς θαλάσσης, διότι εἶναι καλὰ ὠχυρωμένοι, ἀλλ'ἀπέτυχεν. Ἐσφαλίσθησαν εἰς ἕν μετόχι ἐκεῖ πλησίον καὶ ἕως 150 Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ἔφευγον ἀπὸ τὴν Σαλαμῖνα διὰ Ναύπλιον, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἔβλαψαν τίποτε, οἱ Ἕλληνες τοὺς ἐκτύπησαν πανταχόθεν, ἐβάσταξαν καὶ τὴν πόρταν τῶν Μεγάρων, καὶ οὕτως οἱ ἐχθροὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀνεχώρησαν διὰ νυκτὸς κατὰ τὰς Θήβας καὶ Λεβαδίαν, εἰς τὸν αἰφνίδον τοῦτον ἀναχωρισμόν τους ἐπῆραν πολλὰ λάφυρα οἱ Ἕλληνες. Ἔφθασαν οἱ ἐχθροὶ καὶ ἕως εἰς τὰ Βήλια, χωρίον τῶν δερβενίων, ὅπου τοὺς ἐκτύπησαν, ἐσκότωσαν ἀρκετούς, ἐπῆραν σημαίας καὶ τοὺς ἔδιωξαν, τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὁ ἐχθρὸς οὕτως, ὅτι ἔχει μεγάλην ἔλλειψιν τροφῶν. Εἰς τὰς 12 τοῦ παρόντος μηνὸς ἔγεινεν ἕνας ἀκροβολισμός, μετὰ τῶν γειτονικῶν ἐχθρικῶν ταμπουρίων, εἰς τὸν ὁποῖον παρετήρει τις τούς Ἕλληνας γενναίους, πλὴν ἡ ἀναρχία τοὺς κάμνει ἀνάνδρους.

13 Μαΐου 1827 ἐκ Πειραιῶς

μπαταριά (τουρκ. batarya) = όμοβροντία

τζεβερτζιλέ (τουρκ. güherçile) = νίτρο

Αριθμός Τεκμηρίου
0907

Τίτλος
Αναφορά του Αναγνώστη Παπασταθόπουλου προς τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη σχετικά με τα γεγονότα στην Αθήνα μετά τη μάχη του Αναλάτου

Ημερομηνία Σύνταξης
13 Μαΐου 1827

Τόπος Σύνταξης
Πειραιάς

Συντάκτης
Παπασταθόπουλος Αναγνώστης

Αποδέκτης
Κολοκοτρώνης Θεόδωρος

Είδος Εγγράφου
Αντίγραφο Εποχής

Διαστάσεις
217mm × 323mm

Αρ. Φύλλων
2

Γλώσσα
Ελληνικά

Προέλευση
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Διεύθυνση
kolokotronis-archive.org/items/code/0907

Μεταγραφή-Σχολιασμός: Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Σαράφης, Σάκης Δημητριάδης
Έλεγχος μεταγραφής: Αγαμέμνων Τσελίκας

Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές (CC BY-NC 4.0).

